

**Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Debrecen**

Útmutató és igazolólapok tanítási gyakorlatokhoz

**TANÍTÓ SZAK
NAPPALI TAGOZAT**

---

hallgató

2021. SZEPTEMBER

Tájékoztató

Tisztelt Hallgató!

A kreditrendszer szerinti képzésben tanulmányainak részét teszi ki a gyakorlati képzéssel eltöltött idő. A következőkben tájékoztatást olvashat a gyakorlati képzés tartalmáról, formáiról, továbbá az Ön kötelelességeiről.

A képzés ideje alatt ez az útmutató lesz segítségére a különböző feladatok megoldásában és ebben a füzetben történik a gyakorlatok igazolása is.

A gyakorló iskolákban hitelesített igazolások alapján a leckekönyvbe és a Neptun elektronikus tanulmányi rendszerbe a tanító szak felelőse jogosult az értékeléseket, krediteket beírni.

Kérjük, figyeljen a gyakorlati képzés – mintatanterv szerinti – előfeltételeinek teljesítésére!

A gyakorlati képzés helyszíne:

Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola
4026 Debrecen, Hunyadi u. 17.

A gyakorlati képzés formái:

– Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat 1-3.	TGYEG[1-3]N
– Csoportos tanítási gyakorlat 1-4.	TGYCS[1-4]N
– Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat 1-2.	M[X]GYAK[1-2]N
– Egyéni tanítási gyakorlat 4.	TGYEG4N
– Összefüggő komplex szakmai gyakorlat	TGYEG5N
– Zárótanítás	

A gyakorlati képzés rendje

Gyakorlati képzési forma	Kód	Félév							
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Egyéni gyakorlat	TGYEG[1-5]N	2 nap gyj 1	2 nap gyj 1	2 + 3 nap gyj 1				2 hét gyj 4	8 hét gyj 14
Csoportos tanítási gyakorlat	TGYCS[1-4]N				3 óra /hét gyj 3	3 óra /hét gyj 3	3 óra /hét gyj 4	3 óra /hét gyj 4	
Műveltségterületi tanítási gyakorlat	M[X]GYAK [1-2]N						3 óra /hét gyj 3	3 óra /hét gyj 3	

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat TGYEG[1-3]N

Általános tudnivalók

1. Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlaton a hallgatók a Tanulmányi Osztály hirdetőtábláján kifüggesztett egyéni beosztás szerint vesznek részt.
2. Az órákról hospitálási naplót kell vezetniük, mely tanúsítja a hallgatók előrehaladását feladataik teljesítésében.
3. A naplót a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatói és a szakvezetők jogosultak ellenőrizni.
4. A hospitálásokat a szakvezetők az igazolólapokon igazolják.
5. A gyakorlat teljesítését a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatója értékeli és írja alá a neptunban és a leckekönyvben.

A gyakorlat célja:

- Óvodában és iskolában megfigyelések végzése tanórákon és foglalkozásokon.
- Tájékozódás az intézmények működési rendjéről.
- Kapcsolatteremtés a pedagógussal és a gyermekekkel.
- Szabadidő-szervezéssel összefüggő pedagógiai tevékenységek megismerése.

A gyakorlat részletezése:

1. félév - TGYEG1N:

A gyakorlat célja: ismerkedés az iskolával.

A hospitálás helye: általános iskola alsó tagozat

A hospitálás időtartama 2 nap: ez két délelőttöt jelent 5-5 óra (összesen 10 hallgatói tanóra) időkeretben.

Megfigyelési szempontok:

- az osztály működésének,
- a szabadidő-szervezéssel összefüggő pedagógiai tevékenységeknek,
- a gyermekek érzelmi reakcióinak, tanórai és tanórán kívüli viselkedésének,
- a pedagógus-gyermek és a tanuló-tanuló kapcsolatnak a megfigyelése.

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

2. félév – TGYEG2N:

A gyakorlat célja: tájékozódás az óvodában és az iskolában, mint nevelési-oktatási intézményben, a foglalkozások eltérő jellegzetességeinek megfigyelése

A hospitálás helye: óvodai csoport és általános iskola alsó tagozat

A hospitálás időtartama 2 nap, összesen 10 hallgatói tanóra időkeretben: 5 óra óvodában, 5 óra iskolában.

Megfigyelési szempontok:

Pedagógia:

- Nevelési helyzetek,
- pedagógus-kompetenciák megfigyelése, leírása, megoldásuk értelmezése.

Pszichológia: az óvodás és kisiskolás gyermekek életkori sajátosságainak, kognitív funkcióinak összehasonlítása

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

3. félév – TGYEG3N:

A gyakorlatnak két része van:

a) Tanévkezdési gyakorlat:

Cél: Egy szabadon választott iskola 1. osztályához kapcsolódóan a tanév beindításának, a tanulók beszoktatásának megfigyelése.

Időkeret: 3 nap

Feladat: A hallgatónak egy általános iskola választott első osztályához kötődően részt kell venniük az alábbiak közül három (3) eseményen:

- a tanévkezdés előkészületeiben (pl. szülői értekezlet, teremrendezés, stb.)
- a tanévnyitó nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleten
- a tanévnyitó ünnepségen
- az első tanítási napon

A hospitálási naplóban 2-3 oldalnyi esszészerű beszámolót várunk.

b) Hospitálás a szorgalmi időszakban:

Cél: a pedagógiai folyamat s benne a pedagógusok és a gyermekek megnyilvánulásainak megfigyelése.

Időkeret: általános iskola alsó tagozata - egy délelőtt – 5 óra,

általános iskola alsó tagozata - egy délután – 5 óra

Megfigyelési szempontok:

Pedagógia:

- A pedagógus tevékenységének (időkeret, időbeosztás, fő feladatok)
- A gyermeki aktivitás megjelenési formáinak megfigyelése,
- A tanítási óra felépítése, fő részeinek, mozzanatainak (az oktatás mikrostruktúrájának) lejegyzése.

Pszichológia:

- A pedagógus nevelői attitűdje, vezetési stílusa,
- A gondolkodási műveletek előfordulása a tanítás-tanulás folyamatában

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

Csoportos tanítási gyakorlat TGYCS[1-4]N
Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat M[X]GYAK[1-2]N

Általános tudnivalók:

1. A csoportos tanítási gyakorlatok néhány fős csoportokban kerülnek megszervezésre a gyakorlóiskolában, melynek helyéről, idejéről a Tanulmányi Osztály hirdetőtábláján értesülhetnek a hallgatók.
2. A csoportos tanítási gyakorlatot szakvezetők – a gyakorlóiskolai tanítók, tanárok – irányítják. A hallgatók munkáját ők minősítik.
3. A heti 3 órás tanítási gyakorlat minden esetben 1 óra tanítást, 1 óra bírálatot, 1 óra előkészítést jelent.
4. A gyakorlat elméleti felkészüléssel, beszámolóval nem váltható ki!
5. A gyakorlaton való részvétel kötelező. Hiányzás csak rendkívül indokol esetben lehetséges. Minden hiányzást igazolni kell!

A gyakorlat célja:

- A tanítási folyamat módszertani lépéseinek elemzése, tudatosítása
- Az óratervezés gyakorlása
- Tanítási próbálkozások

A hallgató feladatai:

1. Részletes jegyzőkönyv készítése a látott órákról
2. Óravázlatok és óratervek készítése a szakvezető utasításai alapján
3. Óramozaikok és teljes órák csoport előtti tartása
4. Aktív közreműködés az óraelemzésekben
5. Szemléltető eszközök készítése – taneszközök használata
6. Szakirodalom követése

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Heti óra-szám	Értékelés	Kredit
TGYCS1N	4.	3	gyakorlati jegy	3
TGYCS2N	5.	3	gyakorlati jegy	3
TGYCS3N	6.	3	gyakorlati jegy	4
M[X]GYAK1N	6.	3	gyakorlati jegy	3
TGYCS4N	7.	3	gyakorlati jegy	4
M[X]GYAK2N	7.	3	gyakorlati jegy	3

Egyéni tanítási gyakorlat TGYEG4N

Általános tudnivalók:

1. A hallgató egyéni tanítási gyakorlata 2 hétig tart. Az erről szóló kitöltött, lepecsételt Nyilatkozatot a Tanulmányi Osztályon kell leadni.
2. A hallgatónak a tapasztalatait hospitálási naplóban kell rögzítenie.
3. A hallgató – előzetes felkészítés után – óravázlattal készül a tanításokra. A vázlatokat előző nap köteles a szakvezetőnek megfelelő minőségben bemutatni és jóváhagyni.
4. A gyakorlatot a szakvezetők és a gyakorlati vezetők osztályzattal minősítik, gyakorlati jeggyel zárják.
5. A tanítási órák a gyakorlaton a következők:
  - anyanyelv 30 %
  - matematika 20 %
  - környezetismeret 15 %
  - készségtárgyak 35 %

A gyakorlat célja:

- összefüggő pedagógiai folyamat követése tanórán és azon kívül
- óravezetés csökkenő segítséggel
- tanórák felelősségteljes megtartása.

A hallgató feladatai:

- Tantárgypedagógiai tudatossággal tervezzen!
- Folyamatosan legyen a gyermekek között és működjön együtt velük a tanórán kívül is!
- A szakvezetők által rábízott demonstrációs feladatokat végezze el!

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Időtartam	Tanítandó óra	Értékelés	Kredit
TGYEG4N	7.	2 hét	1-4. osztály 5-6. osztály	gyakorlati jegy	4

Összefüggő komplex szakmai gyakorlat TGYEG5N

Általános tudnivalók:

1. A gyakorlat 8 hét időtartamú (február – március hónap) és a hallgató által választott külső iskolában történik, melyet a Tanulmányi Osztályon regisztráltat.
2. A tanító szak felelőse a gyakorlat megkezdése előtt aktuális útmutatóval segíti a hallgató és a gyakorlatvezetők munkáját.

A gyakorlat célja:

Átfogó képet szerezni az általános iskola 1-6. osztályában folyó nevelő-oktató munkáról, a tanító tartalmi és módszertani munkájáról, adminisztratív feladatairól, az iskola életéről a mindennapokban.

A hallgató feladatai:

1. A hallgatónak az első héten csak a hospitálási kötelezettsége van.
2. Önállóan, összefüggő osztálytanítói munkát kell végeznie az 1-4. osztályokban, legalábbis két évfolyamon, továbbá a választott műveltségi területnek megfelelően 5-6. osztályban.
3. A hallgatónak a gyakorlat ideje alatt az általános iskola 1-4. osztályában összesen 50 órában kell tanítania:
  - anyanyelv 30 %
  - matematika 20 %
  - környezetismeret 15 %
  - készségtárgyak 35 %A választott műveltségi területen 5-6. osztályban 10 órát kell tartania.
4. Feladata tanórán kívüli foglalkozások vezetése.
5. Zárótanítás tartása.

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Időtartam	Tanítandó óra	Értékelés	Kredit
TGYEG5N	8.	8 hét	50	gyakorlati jegy	14

Zárótanítás

Általános tudnivalók

1. A zárótanítás idejét, rendjét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
2. A zárótanítás tantárgyának kiválasztásának kiválasztása sorshúzással történik a Tanulmányi Osztályon, mely független a hallgató választotta műveltségi területétől!
3. A zárótanításra, elemzésre, védésre, értékelésre bizottság előtt kerül sor.
4. Minősítő személy lehet: egyetemi oktató, szakvezető vagy gyakorlatvezető, az iskola vezetése.
5. A zárótanítás érdemjegyének megállapításakor figyelembe veendő a hallgatónak az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt nyújtott teljesítménye is.
6. A zárótanításról jegyzőkönyv készül, mely megtalálható az igazoló lapoknál a füzetben.
7. A zárótanítás érdemjeggyel zárul, mely a diploma minősítésének részét képezi.

A zárótanítás célja:

A jelöltnek bizonyoságot kell tennie szakmai felkészültségéről, tanítói képességeiről, pedagógiai attitűdjeiről.

IGAZOLÁSOK

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlatok igazolása TGYEG[1-3]N

TGYEG1N

1. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....iskola .....osztály

dátum:.....

aláírás:.....

2. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....iskola .....osztály

dátum:.....

aláírás:.....

P.H.

TGYEG2N

1. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....óvoda

dátum:.....

aláírás:.....

2. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....iskola .....osztály

dátum:.....

aláírás:.....

P.H.

TGYEG3N

1. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....iskola .....osztály

dátum:.....

aláírás:.....

2. Az óralátogatások teljesítését igazolja:

.....iskola .....osztály

dátum:.....

aláírás:.....

P.H.

A TGYEG3N-hez tartozó tanévkezdési gyakorlat

Három nap – a félévet megelőzően

A hallgató neve: .....

Iskola: ..... Osztály: .....

Időpont: .....

A hallgató hospitálásának tartalma:

.....
.....
.....
.....
.....

A hallgató a gyakorlatát teljesítette.

.....

dátum

aláírás

P.H.

Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása

4. félév.....iskola.....osztály

Ideje	Tantárgy	Aláírás	Ideje	Tantárgy	Aláírás

A gyakorlat érdemjegye

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

.....
dátum

.....
aláírás

P.H.

Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása

5. félév.....iskola.....osztály

Ideje	Tantárgy	Aláírás	Ideje	Tantárgy	Aláírás

A gyakorlat érdemjegye

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

.....

dátum

.....

aláírás

P.H.

**Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása
a választott műveltségi területtel együtt az 1-4. osztályban**

6. félév.....iskola.....osztály

Tanított tárgyak		..... műveltségi terület 1-4. osztály					
Tantárgy		Dátum, aláírás		Tantárgy		Dátum, aláírás	
1.				1.			
2.				2.			
3.				3.			
4.				4.			
5.				5.			
6.				6.			
7.				7.			
8.				8.			
9.				9.			
10.				10.			
11.				11.			
12.				12.			
13.				13.			
14.				14.			

A gyakorlat érdemjegye

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

.....

dátum

.....

aláírás

P.H.

**Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása az 1-4. osztályban
és a választott műveltségi területen az 5-6. osztályban**

7. félév.....iskola.....osztály

Tanított tárgyak		..... műveltségi terület 5-6. osztály			
Tantárgy	Dátum, aláírás	Tantárgy	Dátum, aláírás		
1.		1.			
2.		2.			
3.		3.			
4.		4.			
5.		5.			
6.		6.			
7.		7.			
8.		8.			
9.		9.			
10.		10.			
11.		11.			
12.		12.			
13.		13.			
14.		14.			

A gyakorlat érdemjegye

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

.....

aláírás

P.H.

aláírás

.....

dátum

dátum

Csoportos tanítási gyakorlat igazolása
a választott 2. műveltségi területen az 1-4. osztályban és az 5-6. osztályban

6. félév.....iskola.....osztály

7. félév.....iskola.....osztály

..... műveltségi terület 1-4. osztály			..... műveltségi terület 5-6. osztály		
Tantárgy	Dátum, aláírás		Tantárgy	Dátum, aláírás	
1.			1.		
2.			2.		
3.			3.		
4.			4.		
5.			5.		
6.			6.		
7.			7.		
8.			8.		
9.			9.		
10.			10.		
11.			11.		
12.			12.		
13.			13.		
14.			14.		

A gyakorlat érdemjegye

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

jeles
jó
közepes
elégséges
elégtelen

.....

aláírás

P.H.

.....

aláírás

P.H.

.....

dátum

.....

dátum

Összesítés a 2 hetes gyakorlatról

Kötelező órák száma: 12+6

Tantárgyak:

<u>Alsó tagozat:</u>	- anyanyelv	(4)
	- matematika	(3)
	- környezetismeret	(1)
	- készségtárgyak	(1-1)
<u>Felső tagozat:</u>	- műveltségi terület	(6)

Az alsó tagozatos tantárgy (tanítás)	Időpont	Osztály	Megjegyzés	Szakvezető aláírása

Felső tagozatos tantárgy (tanítás)	Időpont	Osztály	Megjegyzés	Szakvezető aláírása

A hallgató minősítése (gyakorlati jegy): .....

20.....

.....
szakvezető aláírása

JEGYZŐKÖNYV

.....hallgató .....csop. zárótanításáról

1. A zárótanítás időpontja: 20..... év .....hó .....nap

2. A zárótanítás helye: .....

.....iskola .....osztály

3. A zárótanítás tantárgya: .....

4. A zárótanítás témája: .....

5. A zárótanítás tananyaga: .....

.....

.....

6. A zárótanításra vonatkozó észrevételek, megjegyzések (rövid értékelés):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. A zárótanítás érdemjegye: .....

.....

.....

osztálytanító

a zárótanítás elnöke

.....

bizottsági tag

bizottsági tag

P.H.

Az aláírt, lebélyegzett (!) jegyzőkönyvet a zárótanítás óravázlatával és a 2-3 oldalas értékeléssel együtt kell leadni a Tanulmányi Osztályon!

Tartalomjegyzék

Tájékoztató.....	2
A gyakorlati képzés rendje.....	3
Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat TGYEG[1-3]N.....	4
Csoportos tanítási gyakorlat TGYCS[1-4]N.....	6
Egyéni tanítási gyakorlat TGYEG4N.....	7
Összefüggő komplex szakmai gyakorlat TGYEG5N.....	8
Zárótanítás.....	9
IGAZOLÁSOK.....	10
A TGYEG3N-hez tartozó tanévkezdési gyakorlat.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása.....	12
Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása.....	13
Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása.....	14
Csoportos tanítási gyakorlatok igazolása az 1-4. osztályban és a választott műveltségi területen az 5-6. osztályban.....	15
Csoportos tanítási gyakorlat igazolása a választott 2. műveltségi területen az 1-4. osztályban és az 5-6. osztályban.....	16
Összesítés a 2 hetes gyakorlatról.....	17
Összesítés :.....IV. éves hallgató 8 hetes egyéni komplex gyakorlatáról.....	18
Összesítés :.....IV. éves hallgató 8 hetes egyéni komplex gyakorlatáról.....	19
JEGYZŐKÖNYV.....	20